

Strategies to Bridge the Theory-Practice Gap in Nursing: an Integrated Review

Zibaei Fatemeh¹, Cheraghi Mohammad Ali², Cheraghi Sara³, Esmailie Maryam^{4*}

1- MSc Student of Critical Care Nursing, School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Critical Care Nursing Department, Tehran, Iran.

2- Professor School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Nursing Management Department, Tehran, Iran.

3- MSc Student of Critical Care Nursing, School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Critical Care Nursing Department, Tehran, Iran.

4- Professor School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Critical Care Nursing Department, Tehran, Iran.

Corresponding Author: Esmailie Maryam, Professor School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Critical Care Nursing Department, Tehran, Iran.

Email: esmaeilie@yahoo.com

Received: 2025/04/23

Accepted: 2025/08/23

Abstract

Introduction: The theory-practice gap is a fundamental challenge in nursing education worldwide, including in Iran. This gap refers to the disconnect between what nursing students learn in theoretical courses and what they experience in clinical settings. This mismatch often leads to decreased quality of care, challenges in implementing evidence-based practices, and reduced motivation among students and healthcare staff.

Methods: This is an Integrated review conducted through a comprehensive search of articles published between 1991 and 2025 in databases including PubMed, Scopus, Web of Science, SID, Magiran, and Google Scholar. Out of an initial 120 articles, 13 met the inclusion and exclusion criteria and were selected for in-depth analysis.

Results: The reviewed studies suggested strategies in four main domains: (1) designing curricula aligned with real clinical practice; (2) enhancing collaboration between academic institutions and healthcare centers; (3) strengthening the practical skills of both instructors and students through simulation and fieldwork; and (4) encouraging active student involvement in developing educational strategies. The TPSN model was highlighted as a novel and effective approach for bridging the gap between theory and practice.

Conclusion: The theory-practice gap is a multidimensional challenge that requires coordinated efforts across policy, education, and clinical practice levels. Successful strategies demand the active participation of students, educators, clinical nurses, and educational institutions. Strengthening the university-clinical environment connection, improving instructor competencies, and implementing innovative teaching methods such as simulation are key factors in reducing this gap.

Keywords: Nursing, Theory-Practice Gap, Clinical Education, Strategies.

راهکار کاهش گسست بین تئوری و عمل در پرستاری: مروری یکپارچه

فاطمه زبائی^۱، محمدعلی چراغی^۲، سارا چراغی^۳، مریم اسماعیلی^{۴*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه، دانشکده پرستاری و مامایی تهران، تهران، ایران.

۲- استاد، گروه مدیریت پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت ویژه، دانشکده پرستاری و مامایی تهران، تهران، ایران.

۴- استاد، گروه پرستاری مراقبت ویژه، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: مریم اسماعیلی، استاد، گروه پرستاری مراقبت ویژه، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
esmaeilim@yahoo.com ایمیل:

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۶/۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۲/۳

چکیده

مقدمه: شکاف بین تئوری و عمل یکی از چالش‌های اساسی آموزش پرستاری در سطح جهان و ایران است. این گسست به تفاوت بین آنچه دانشجویان در کلاس‌های نظری می‌آموزند و آنچه در محیط بالینی تجربه می‌کنند اشاره دارد. عدم تطابق بین مفاهیم نظری و عملکرد بالینی منجر به کاهش کیفیت مراقبت، ناتوانی در اجرای مراقبت‌های مبتنی بر شواهد و بی‌انگیزگی در بین دانشجویان و کارکنان می‌شود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مروری یکپارچه است که با جستجوی مقالات منتشرشده از سال ۱۹۹۱ تا ۲۰۲۵ در پایگاه‌های معتبر PubMed، Scopus، Web of Science، SID، Magiran و Google Scholar انجام شد. از بین ۱۲۰ مقاله اولیه، ۱۳ مقاله پس از اعمال معیارهای ورود و خروج انتخاب و تحلیل شدند.

یافته‌ها: مطالعات بررسی‌شده راهکارهایی در چهار حوزه اصلی پیشنهاد کرده‌اند: (۱) طراحی برنامه درسی مبتنی بر واقعیت‌های بالینی، (۲) افزایش تعامل بین دانشگاه‌ها و مراکز درمانی، (۳) تقویت مهارت‌های عملی مربیان و دانشجویان از طریق شبیه‌سازی و کار میدانی، و (۴) مشارکت فعال دانشجویان در توسعه راهبردهای آموزشی. مدل TPSN به عنوان رویکردی نوین و مؤثر برای پیوند نظریه و عمل معرفی شد.

نتیجه‌گیری: شکاف تئوری-عمل، چالشی چندبعدی است که نیازمند اقدامات هماهنگ در سطح سیاست‌گذاری، آموزشی و بالینی است. راهکارهای موفق در کاهش این شکاف مستلزم مشارکت همه‌جانبه دانشجویان، مربیان، پرستاران بالینی و نهادهای آموزشی است. تقویت ارتباط بین دانشگاه و محیط بالینی، ارتقای شایستگی مربیان و به کارگیری روش‌های آموزشی نوین مانند شبیه‌سازی، از مهم‌ترین عوامل مؤثر در کاهش این گسست هستند.

کلیدواژه‌ها: پرستاری، شکاف تئوری-عمل، آموزش بالینی، راهکار.

مقدمه

نظریه مبتنی بر شواهد هدایت می‌شود و مفاهیم متعددی در این حرفه بر هنر پرستاری و علوم نظری متمرکز شده است (۱). با این حال، شکاف بین تئوری و عمل یکی از مهمترین و اساسی‌ترین چالش‌های پرستاری است (۲). شکاف تئوری-عمل به فاصله بین آنچه در کلاس تدریس می‌شود و آنچه پرستاران در حوزه بالینی تجربه می‌کنند،

تئوری و عمل از مؤلفه‌های حیاتی در آموزش پرستاری هستند. زیربنای عمل در پرستاری دانش نظری است، در حالی که محیط تمرین شرایطی را تعیین می‌کند که دانش نظری در آن اعمال می‌شود. پرستاری یک حرفه علمی مبتنی بر تحقیقات کاربردی است که بر اساس

اشاره دارد (۳۱،۳). این پدیده از دوران فلورانس نایتینگل تا به امروز در حوزه پرستاری ادامه پیدا کرده و با تأکید بر دوگانگی بین درک نظری و ابعاد عملی پرستاری، پیامدهای منفی را در این حرفه به طور مداوم بروز می دهد (۴). عدم تطابق بین تئوری و عمل در محیط های بالینی منجر به آگاهی ناکافی پرستاران از پیشرفت ها و یافته های مطالعاتی، عدم گنجاندن تمرین مبتنی بر شواهد در برنامه درسی یا مراقبت روزانه از بیمار و عدم استفاده از دانش نظری و پایبندی به روشهای سنتی در عمل می شود، که این مانع از توسعه علوم نظری در پرستاری می شود و به خودی خود منجر به کاهش کیفیت مراقبت از پرستاری می شود (۵-۱۰).

از دلایل مهم شکاف تئوری عمل که از مقالات به دست آمده می توان به فقدان انگیزه دانشجویان (۳)، عدم همراهی اساتید پرستاری با دانشجویان در محیط های بالینی، فقدان تجربه عملی و آشنایی محدود اساتید با تجهیزات عملیاتی، عدم حضور کارگاه های آموزش مداوم (۱۱) شکاف های ارتباطی بین اساتید پرستاری و پرستاران بالینی من جمله بی احترامی پرستاران بالین به اساتید پرستاری (۴) اشاره کرد. چندین مطالعه بین المللی از ایالات متحده، بریتانیا، استرالیا و کانادا دلیل شکاف بین تئوری و عمل را فقدان ارتباط ساختاری و تعریف شده بین محیط های بالینی و دانشکده های پرستاری و همچنین بین اساتید پرستاری و پرستاران گزارش می دهند. این امر منجر به واگرایی سازمانی و عدم هماهنگی بین نهادهای آموزشی و بهداشتی می شود. در ایران، فقدان تعامل بین المللی بین مؤسسات مراقبت و دانشکده ها، به عنوان اصلی ترین دلایل شکاف بین تئوری و عمل در پرستاری گزارش شده است (۱۲). تاکنون برخی از مطالعات راه حل هایی را برای پر کردن شکاف بین تئوری و عمل مورد بررسی قرار داده اند. مطالعات بین المللی از بریتانیا، ایرلند، ترکیه و ایالات متحده اهمیت همکاری بین مربیان پرستاری، پرستاران، دانشکده پرستاری و مدیریت بیمارستان ها را به عنوان یکی از راه حل های پیشنهادی برای پر کردن شکاف شناسایی کرده اند (۱۳-۱۶). چندین مطالعه اهمیت در دسترس بودن

تعداد کافی از آکادمیک های آموزش دیده و پیش آموز بالینی را نشان دادند. این مطالعات راهبردهایی همچون وجود برنامه درسی روشن مبتنی بر زمینه و در دسترس بودن دستورالعمل های بالینی استاندارد برای بستن شکاف بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری شناسایی کردند (۱۳،۱۷،۱۸). اگر تسون، یک پرستار متخصص کانادایی، بر لزوم آموزش پرستاری در مقطع کارشناسی که پرستاران را برای ایفای نقش های رهبری مجهزتر کند، تأکید کرد (۱۹). به علاوه مطالعه دیگری بیان کرده است که بهترین افرادی که برای رفع این شکاف راه حلی ارائه می دهند، دانشجویان پرستاری هستند که در حال تحصیل و تجربه این پدیده در آموزش پرستاری هستند (۱).

در ایران از سال ۱۳۹۵ در پاسخ به شکاف تئوری-عملی و به منظور ارتقای کیفیت آموزش بالینی، شناخت اعضای هیأت علمی پرستاری در محیط بالینی و بهبود کیفیت مراقبت های پرستاری، مقررات استخدام اعضای هیئت علمی بالینی طراحی و از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور ایجاد ارتباط بین مؤسسات آموزشی و مراکز بهداشتی و درمانی ابلاغ شد (۳). طبق مطالعات انجام شده، ارتباط مؤثر بین مؤسسات آموزشی و بهداشتی نیاز به تعامل دو طرفه دارد (۲۰). همکاری بین مؤسسات دانشگاهی (دانشکده های پرستاری) و مؤسسات مراقبت های بهداشتی (بیمارستان های آموزشی) از طریق اشتراک گذاری ظرفیت ها، شکاف تئوری-عملی را کاهش می دهد، تحقیقات پرستاری و توسعه پرستاری مبتنی بر شواهد را افزایش می دهد، ایمنی بیمار و نتایج را بهبود می بخشد، فرصت هایی را برای توسعه منابع انسانی ایجاد می کند. آموزش بالینی را تسهیل می کند و یک محیط آموزشی حمایتی ایجاد می کند (۲۱،۲۲). برای کاهش مؤثر این شکاف در مراقبت های پرستاری، ذینفعان مانند نهادهای نظارتی، متخصصان مراقبت های بهداشتی و مؤسسات دانشگاهی باید همزمان با شناخت ماهیت در حال تحول محیط مراقبت های بهداشتی، عوامل زمینه ای مختلف را در نظر بگیرند (۴). از آنجایی که نقش آکادمیک پرستاری در پیوند تئوری به عمل در بستن شکاف نظریه-عمل بسیار مهم است و از طرفی، اکثر مطالعات

کامل، نامه به سردبیر، و مقالات منتشرشده در مجلات غیرمعتبر و فاقد داوری بودند.

برای مدیریت منابع، حذف مقالات تکراری و ساماندهی داده‌ها از نرم‌افزار EndNote نسخه ۲۰ استفاده شد. در مجموع، ۱۲۰ مقاله شناسایی شد که پس از حذف ۳۰ مقاله تکراری، ۹۰ مقاله باقی ماند. در مرحله غربالگری، ابتدا عناوین و چکیده‌ها و سپس متن کامل مقالات بر اساس معیارهای ورود و خروج بررسی شدند. در این مرحله، ۳۵ مقاله به دلیل عدم دسترسی به متن کامل و ۴۲ مقاله به دلیل عدم ارتباط با هدف مطالعه حذف شدند. در نهایت، ۱۳ مقاله وارد تحلیل نهایی شدند.

استخراج داده‌ها با استفاده از یک ماتریس در Excel شامل اطلاعات کلیدی مانند نویسنده، سال انتشار، نوع مطالعه، اهداف، روش، و یافته‌های اصلی انجام شد. کیفیت مطالعات واردشده با استفاده از ابزار CASP متناسب با نوع مطالعه (کیفی، کمی، مروری یا مداخله‌ای) ارزیابی گردید. این ارزیابی به شناسایی مطالعاتی با اعتبار روش‌شناسی بالا کمک کرد و از ورود مقالات ضعیف به تحلیل نهایی جلوگیری نمود. در نتیجه این فرایند، ۱۳ مقاله با کیفیت مطلوب برای تحلیل انتخاب شدند. چک لیست CASP ابزاری ساختاریافته و معتبر است که با بررسی جنبه‌هایی همچون وضوح هدف، طراحی مناسب، شیوه جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها، ملاحظات اخلاقی و انسجام نتایج، به افزایش دقت و اعتبار نتایج مرور یکپارچه کمک شایانی نمود (جدول ۱).

برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل محتوای استقرایی استفاده شد و مضامین اصلی مرتبط با گسست تئوری-عمل و راهکارهای پیشنهادی استخراج گردید (نمودار ۱).

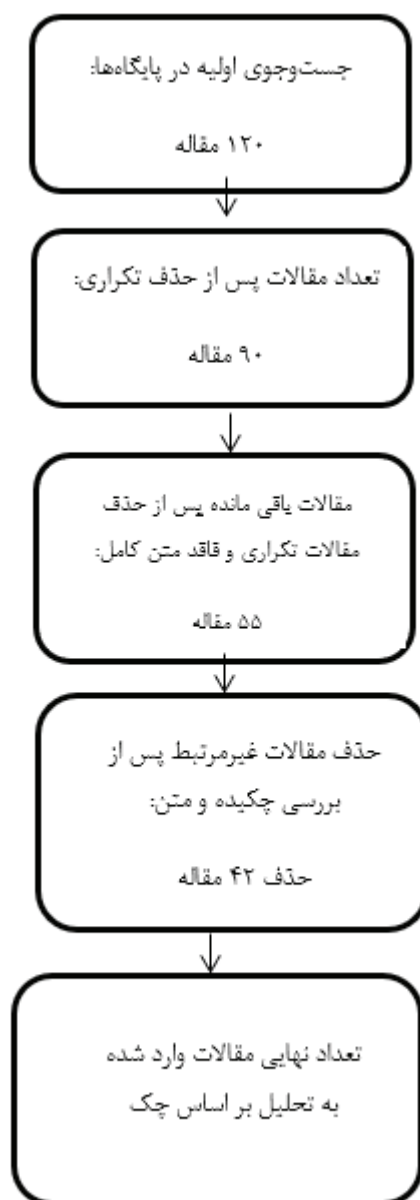
بررسی شده در این زمینه بر جستجوی وجود یا نبود شکاف متمرکز شده اند و دلایل احتمالی آن، راه حل‌هایی برای کاهش این شکاف و پیوند دادن نظریه به عمل، به ندرت مورد بحث و بررسی قرار گرفته است، هدف از این مطالعه مروری، شناسایی و تحلیل راهکارهای مؤثر برای کاهش گسست بین تئوری و عمل در آموزش پرستاری است.

روش کار

این مرور یکپارچه بر اساس رویکرد ویتمر و نافل طراحی شد و روند گزارش‌دهی آن طبق راهنمای PRISMA انجام گرفت. سؤال اصلی این مرور عبارت بود از: «چه عواملی موجب گسست تئوری-عمل در آموزش و عملکرد پرستاری می‌شوند و چه راهکارهایی برای کاهش این گسست پیشنهاد شده است؟»

برای پاسخ به این سؤال، جست‌وجوی یکپارچه در پایگاه‌های داده Web of Science، PubMed، Scopus، SID و Magiran با استفاده از کلیدواژه‌های «تئوری-عمل»، «گسست»، «راهکار» و «پرستاری» و معادل‌های انگلیسی آن‌ها «Theories-practice»، «Gap»، «Strategies» و «Nursing» در بازه زمانی ۱۹۹۱ تا ۲۰۲۴ انجام شد. همچنین، موتور جست‌وجوی Google Scholar نیز بررسی گردید.

معیارهای ورود شامل: مقالات پژوهشی با طرح‌های کیفی، کمی، ترکیبی یا مروری، منتشرشده در مجلات علمی معتبر و دارای داوری علمی، بین سال‌های ۱۹۹۱ تا ژانویه ۲۰۲۵، به زبان فارسی یا انگلیسی، و دارای دسترسی به متن کامل بودند. معیارهای خروج نیز شامل: عدم دسترسی به متن

جدول ۱: نتایج ارزیابی کیفی مقالات با استفاده از چک‌لیست CASP

ردیف	نویسنده (سال)	کشور	نوع مطالعه	امتیاز کلی CASP	وضعیت پذیرش	نکات کلیدی کیفیتی
۱	سیفان و همکاران (۲۰۲۱)	امارات	کیفی	بالا	پذیرفته شد	وضوح هدف، روش نمونه‌گیری مناسب، تحلیل عمیق داده‌ها
۲	صفازاده و همکاران (۲۰۱۸)	ایران	کیفی	بالا	پذیرفته شد	تنوع شرکت کنندگان، رعایت اصول اخلاقی، تحلیل محتوای معتبر
۳	لاندروز (۲۰۰۰)	ایرلند	مروری جامع	متوسط به بالا	پذیرفته شد	منابع گسترده، ساختار منسجم، تحلیل روایی
۴	شوقی و همکاران (۲۰۱۹)	ایران	کیفی	بالا	پذیرفته شد	تحلیل سه‌لایه، اعتبارسنجی داده‌ها
۵	کافرتی (۱۹۹۱)	انگلستان	مداخله‌ای	متوسط	پذیرفته شد	کاربردپذیری عملی، ضعف در روش نمونه‌گیری

فاطمه زیبایی و همکاران

۶	زیبر (۲۰۱۹)	کانادا	گذشته‌نگر	متوسط به بالا	پذیرفته شد	تبیین فلسفی قوی، اما شواهد تجربی محدود
۷	وثوقی و همکاران (۲۰۲۲)	ایران	مداخله‌ای	بالا	پذیرفته شد	نوآوری در طراحی مدل TPSN، مستندسازی دقیق داده‌ها
۸	سینگ و همکاران (۲۰۲۴)	قطر	مرور سیستماتیک کیفی	بالا	پذیرفته شد	پوشش جامع مطالعات، استنتاج عملیاتی دقیق
۹	رافرتی و همکاران (۲۰۲۳)	آفریقای جنوبی	کمی/توصیفی	متوسط	پذیرفته شد	جامعه آماری گسترده، تحلیل آماری پایه‌ای
۱۰	رووا گاساس (۲۰۲۱)	عربستان سعودی	مرور یکپارچه	بالا	پذیرفته شد	تحلیل منسجم، جمع‌بندی روشن عوامل مؤثر
۱۱	ریحان و همکاران (۲۰۲۳)	تونس	کمی	متوسط	پذیرفته شد	تحلیل ساده اما مستقیم و قابل تفسیر
۱۲	برنتسون و همکاران (۲۰۲۰)	سوئد	مرور یکپارچه	بالا	پذیرفته شد	طراحی دقیق، مستندات قوی، پوشش مطالعات کافی
۱۳	حسینی و همکاران	-	کیفی	متوسط به بالا	پذیرفته شد	دیدگاه فلسفی قابل توجه، اما فاقد ابزار تحلیل عمیق کیفی

یافته‌ها

کانادا، ایرلند، انگلستان، قطر، آفریقای جنوبی، عربستان سعودی و تونس می‌باشند. به دنبال بررسی مقالات، جزئیات هر مقاله به تفکیک در جدول ۲ آمده است. پژوهش‌های مرتبط با راهکارهایی جهت کاهش گسست تئوری و عمل در پرستاری می‌باشد.

از میان ۱۳ مقاله، ۳ مقاله فارسی بودند و مابقی به زبان انگلیسی منتشر شده بودند. ۴ مقاله کیفی و مابقی مداخله و مروری و توصیفی می‌باشند. ۳ مقاله از کشور ایران، ۲ مقاله از امارات متحده عربی و مابقی از کشورهای چون سوئد،

جدول ۲: مشخصات مقالات وارد شده در مرور متون

نویسنده (سال)/کشور	عنوان مقاله	نوع مطالعه/ نمونه‌ها و حجم نمونه	نتایج
سیفان و همکاران (۲۰۲۱)/ امارات	راه حل هایی برای پر کردن شکاف تئوری - عملی در آموزش پرستاری در امارات متحده عربی	کیفی / دانش‌آموز پرستاری، ۲۵	ایجاد فرهنگ بالینی و اصلاح محتویات برنامه مهم‌ترین راهکار جهت کاهش گسست تئوری و عمل شناخته شد و یکی دیگر از عواملی که مؤثر شناخته شد، همزمانی تدریس دروس تئوری و عملی توسط یک مربی بود.
صفازاده و همکاران (۲۰۱۸)/ ایران، اصفهان	پر کردن شکاف تئوری-عملی در آموزش پرستاری اورژانس ایران	کیفی / اساتید پرستاری، دانشجویان، سرپرستاران، پرستاران، پزشکان، ۱۸	با اقدام به تغییر، تضمین کیفیت، توسعه‌ی مداوم کیفیت و انتخاب راهکارهای مؤثر و عملی می‌توان این گسست را کاهش داد.
لاندروز (۲۰۰۰) / ایرلند	شکاف تئوری - عملی در پرستاری: نقش مربیان پرستاری	مروری جامع / از سال ۱۹۸۳ تا ۲۰۰۰، مرور جامع، بررسی ۵۱ مقاله	ارتباط مربیان و سوپروایزهای بیمارستان، حمایت دانشجوها در یادگیری و صلاحیت سنجی بالینی مربی در کاهش گسست تئوری-عمل مؤثر بودند.
شوقی و همکاران (۲۰۱۹) / ایران، تهران	راهکارهای پر کردن شکاف تئوری - عملی از دیدگاه متخصصان پرستاری	کیفی / مصاحبه با محققان، اساتید پرستاری، مدیران پرستاری و سوپروایزهای آموزشی	نتایج این مطالعه به سه دسته اصلی طبقه بندی شد: توسعه و گسترش برنامه درسی مبتنی بر کوریکولوم، هم کاری تعاملی بین پرستاران و دانشکده ها، طراحی و اجرای دستورالعمل های بالینی استاندارد.
کافرتی (۱۹۹۱) / انگلستان	شکاف تئوری - عملی در آموزش پرستار: علل و راه حل های احتمالی آن. یافته های یک مطالعه تحقیقاتی عملی	مداخله ای / رجیستر نرس	کتاب‌های مرجع و مربیان، برنامه ریزی جهت نوشتن کوریکولوم و هتروژن بودن بخش های بیمارستانی با موارد آموخته شده دانشگاه ها به عنوان استراتژی‌هایی جهت کاهش شکاف تئوری-عمل در پرستاری شناخته شد.

زیر (۲۰۱۹) / کانادا	دوئل بین تئوی و عمل در پرستاری	گذشته نگر	نظریه پرستاری و عمل پرستاری به عنوان تجلیات یک واقعیت، دیدگاهی بسیار سازنده تر از آن است که آن ها را به نوعی رقیب یکدیگر بدانیم.
وثوقی و همکاران ۲۰۲۲ / ایران، تبریز	مقدمه ای بر مدل TPSN: رویکردی جامع برای کاهش شکاف نظریه-عمل در پرستاری	مداخله ای / ۱۲ عضو هیئت علمی بالین، پرستاران بخش، مترون، ۲ سوپروایزر آموزشی، ۴۵ دانشجوی مقطع لیسانس پرستاری، ۱۰ دانشجو مقطع ارشد پرستاری، ۵ دانشجو مقطع Phd	یک مدل جدید و ابتکاری برای کاهش شکاف نظریه-عمل در مطالعه حاضر پیشنهاد شد. این مدل باعث افزایش همکاری بین مؤسسات آموزشی و مراکز مراقبت های بهداشتی در مقایسه با مدل های قبلی می شود. مدل 'TPSN' به دانشجویان، پرستاران و مربیان پرستاری کمک می کند تا دانش نظری را با عمل بالینی ادغام کنند و به عنوان پرستار حرفه ای عمل کنند.
سیفان و همکاران ۲۰۲۱ / امارات	مدیریت شکاف تئوری-عملی در آموزش و عمل پرستاری: شنیدن صدای دانشجویان پرستاری در امارات متحده عربی	کیفی / ۲۵ دانشجوی سال بالای پرستاری	موضوع اصلی که در این مطالعه پدیدار شد، «سه پایه عمل بالینی» با سه موضوع فرعی بود: دانشجویان آماده، مربیان آگاه و حامی و هیئت علمی بالینی واجد شرایط. سه پایه عمل بالینی باید برای عملکرد بالینی با کیفیت به دست آید. علاوه بر این، توجه باید به توسعه مهارت هایی معطوف شود (مثلاً برقراری ارتباط با بیماران واقعی) که در هنگام برخورد با بیماران شبیه سازی شده به سختی به دست می آیند. پیامدها برای مدیریت پرستاری: دانشجویان پرستاری به درگیر شدن طولانی تری در محیط های بالینی شبیه سازی شده، همراه با اساتید بالینی مجرب و راهنمایی های حمایت کننده، آگاه و آماده نیاز دارند.
کالیپانا سینگ و همکاران ۲۰۲۴ / دوحه قطر	موانع و راه حل های شکاف بین تئوری و عمل در خدمات پرستاری	A Systematic Review of Qualitative Evidence / از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۲، ۸ مقاله مورد بررسی قرار گرفت	این مرور خلاصه و جامعی از درک فعلی موانع و تسهیل کننده های مؤثر بر شکاف تئوری-عملی در زمینه پرستاری ارائه می کند. برای کاهش مؤثر این شکاف در مراقبت های پرستاری، ذینفعان مانند نهادهای نظارتی، متخصصان مراقبت های بهداشتی و مؤسسات دانشگاهی باید همزمان با شناخت ماهیت در حال تحول محیط مراقبت های بهداشتی، عوامل زمینه ای مختلف را در نظر بگیرند. این تحلیل به موانع و توانمندسازها در پرداختن به نابرابری تئوری-عمل در قلمرو آموزش پرستاری پرداخت. علیرغم وجود رویکردها و پیشنهادات مختلف، ذینفعان مانند دانشجویان پرستاری، پرستاران بالینی و متخصصان دانشگاهی همچنان بر تداوم این نابرابری تاکید دارند. روش های منحصر به فرد برای محدود کردن گسست بین مفاهیم نظری و کاربرد عملی در آموزش پرستاری ضروری است. برای مؤسسات مراقبت های بهداشتی و مؤسسات آموزشی ضروری است که همکاری را افزایش دهند و دانشجویان پرستاران بالینی را فعالانه در تدوین استراتژی های نوآورانه برای پر کردن این شکاف موجود مشارکت دهند.

این مطالعه اطلاعاتی را در مورد عمق درک دانش‌آموزان از علوم زیستی ارائه می‌دهد. این مطالعه همچنین ادراک خود گزارش شده دانشجویان از ارتباط علوم زیستی در عمل پرستاری را نشان می‌دهد. یافته‌های مطالعه نشان می‌دهد که دانش‌آموزان به دانش و درک خود از مازول‌های علوم زیستی زیست‌شناسی انسانی و فارماکولوژی و کمتر به فیزیک و شیمی اعتماد دارند. آنها علاقه کمتری به فیزیک و شیمی نشان داده‌اند و به وضوح نشان داده‌اند که به عملکرد پرستاری به عنوان زیست‌شناسی انسانی و فارماکولوژی مرتبط نیست. ادغام این مازول‌ها در عمل پرستاری باید برای دانشجویان روشن شود تا ارتباط آنها را درک کنند و دانش و درک خود را از مازول‌ها بهبود بخشند.	مطالعه کمی با طرح توصیفی / ۲۱۱ دانشجوی سال دوم، سوم و چهارم پرستاری	شکاف نظریه-عمل: عمق درک خود از علوم زیستی و ارتباط آن با عمل بالینی توسط دانشجویان پرستاری	رافرتی وهکاران ۲۰۲۳ / آفریقای جنوبی
بررسی نشان داد که شکاف دانش-عمل ریشه در عوامل متعددی دارد. در نظر گرفتن همه ابعاد این عوامل کلید پر کردن شکاف دانش-عمل است	re- Integrative view / بررسی ۸ مقاله از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۲۰	منابع شکاف دانش-عمل در پرستاری	رووآ گاساس ۲۰۲۱ / عربستان سعودی
شکاف تئوری-عملی هنوز مشکلی است که باید در آموزش ب صورت اضطراری حل شود. دانشگاه‌ها، بیمارستان‌ها و وزارتخانه‌ها باید برای تسهیل ادغام دانشجویان با محیط بالین همکاری کنند، زیرا بالین باید درک تئوری را تکمیل و تسهیل کند. ما به عنوان یک معلم مراقبت بهداشتی باید موفق شویم که بین تئوری و عمل پیوند و تعادل ایجاد کنیم زیرا عدم تعادل یک قسمت قسمت دیگر را مختل می‌کند و در نتیجه کیفیت مراقبت پایینی ایجاد می‌کند.	مطالعه کمی / ۴۸ تکنسین اورژانس و احیا که به تازگی استخدام شده بودند	آیا شکاف نظریه-عمل وجود دارد؟	ریحاب وهکاران ۲۰۲۳ / تونس
نتایج این بررسی ادبیات نشان داد که یادگیری تلفیقی کار در آموزش پرستاری برای ادغام تئوری و دانش مبتنی بر تجربه با انواع روش‌ها برای آموزش و همکاری بین مدرسان دانشگاهی و سرپرستان بالینی استفاده می‌شود. این واقعیت که انتقال دانش نظری به موقعیت‌های کاری واقعی در ساختارهای آموزشی سنتی دشوار است، بر ارزش گنجاندن یادگیری تلفیقی کار در آموزش پرستاری به عنوان روشی آموزشی به منظور ادغام تئوری و عمل و پر کردن شکاف بین تحصیل و زندگی کاری تأکید می‌کند. این مرور نشان داد که تحقیقات کافی در مورد یادگیری تلفیقی کار به عنوان روشی برای ترویج و توسعه یادگیری در محل کار برای دانشجویان پرستاری وجود ندارد.	Integrative review / ۱۶ مقاله از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵	یادگیری تلفیقی کار به عنوان یک ابزار آموزشی برای ادغام تئوری و عمل در آموزش پرستاری	اینا برنتسون وهکاران ۲۰۲۰ / سوئد

بحث

شود. فاصله دانش نظری با مراقبت بالینی می‌تواند به عنوان ناهمخوانی بین آنچه دانشجویان پرستاری در کلاس آموخته‌اند با آنچه که در محیط بالین تجربه می‌کنند تعریف شود (۲۷). بر اساس مطالعات این موضوع چالش بزرگی برای دانشجویان، پرستاران و اساتید پرستاری تلقی

این مرور یکپارچه با هدف تمرکز بر راهکارهایی جهت کاهش شکاف تئوری و عمل در حرفه‌ی پرستاری انجام شد. قبل از کمک به حل این چالش، ضرورت دارد که مفهوم شکاف بین تئوری و عمل در پرستاری به طور واضح بیان

می‌شود. کالپانا سینگ و همکاران در مطالعه‌ی خود در سال ۲۰۲۴ مشارکت دانشجویان در تدوین استراتژی‌های نوآورانه جهت حل این مسئله را بسیار ضروری می‌دانند (۲۸).

۱) طراحی برنامه درسی مبتنی بر واقعیت‌های بالینی

مشهود است که تغییر جهت کاهش میان تئوری و عمل باید از تغییر در برنامه درسی شروع شود، این موضوع نیازمند یک دیدگاه جامع در حیطه‌مختلف می‌باشد. به همین منظور چراغی در مطالعه خود راهکارهای پیشنهادی موفق برای انتقال دانش نظری به حوزه عمل پرستاری را پیوست مطلوب بین تئوری _ عمل و عمل _ تئوری در چهار ستون اصلی پرستاری یعنی آموزش، پژوهش، مدیریت و بالین معرفی می‌کند که از آن به عنوان تئوری چهارگاه یاد می‌کند (۲۹).

یافته‌های مطالعه مانینو و همکاران در سال ۲۰۱۶، بیرکس و همکاران در سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد که توسعه یک برنامه درسی مبتنی بر عملکرد بالینی برای پر کردن شکاف بین یادگیری نظری و کاربرد عملی بسیار مهم است. دانشجویان پرستاری و پرستاران بالینی راه‌حل‌های عملی مانند پیاده‌سازی مدل آموزش بلوک و افزایش استفاده از آزمایشگاه‌های شبیه‌سازی را پیشنهاد کرده‌اند. این رویکردها راه‌های کارآمدی را برای تقویت آموزش بالینی برای دانشجویان پرستاری ارائه می‌کنند و در عین حال بار کاری را برای پرستاران بالینی که از آن‌ها در بیمارستان‌ها حمایت می‌کنند، کاهش می‌دهند. مدل تدریس بلوکی، به ویژه، سازگاری و آمادگی بیشتری را ارائه می‌دهد و تجربه یادگیری مطلوب را برای دانش آموزان تضمین می‌کند. علاوه بر این، حس تعلق و کار گروهی را در بین دانش آموزان در طول کارشان تقویت می‌کند و در نتیجه مزایای تجربه را به حداکثر می‌رساند (۲۲، ۲۳).

۲) افزایش تعامل بین دانشگاه‌ها و مراکز درمانی

نتایج پژوهش وثوقی و همکاران در سال ۲۰۲۲ به جهت کاهش شکاف تئوری و عمل در پرستاری، پیشنهاد یک مدل جدید و ابتکاری بود که این مدل باعث افزایش همکاری بین مؤسسات آموزشی و بهداشت و درمان در مقایسه با مدل‌های قبلی می‌شود. مدل TPSN به دانشجویان، پرستاران و مربیان پرستاری کمک می‌کند تا دانش نظری را با عمل بالینی ادغام کنند و به عنوان پرستار حرفه‌ای عمل کنند. آنچه مدل TPSN را از سایر رویکردها متمایز

می‌کند، تمرکز اصلی آن بر ارتقای مراقبت‌های پرستاری برای بیماران به عنوان ذی‌نفعان کلیدی است. علاوه بر این، این مدل چارچوب محکمی برای توسعه برنامه‌های درسی و تحقیقات آموزش عالی در آینده فراهم می‌کند. با این حال، تحقیقات بیشتری برای اطمینان از نتایج مثبت این مدل و ارزیابی اثربخشی و مزایای آن برای سهامداران اصلی مورد نیاز است (۵).

این مطالعه نشان داد که منابع محدود برای عملکرد بالینی، تفاوت در همکاری بین پرستاران بالینی و دانشکده‌های آموزشی، مدیریت ناموفق و فقدان برنامه آموزش ضمن خدمت، در دسترس نبودن بیمارستان وابسته برای عمل بالینی، عدم وجود امکانات مناسب برای تمرین بالینی برای دانشجویان، حجم کاری کارکنان، ارتباط بین فردی غیرحمایتی بین دانشکده‌های پرستاری و پرستاران بالینی، عدم مشارکت پرستار در آموزش دانشجویان از عوامل اصلی ایجاد شکاف عملی تئوری در آموزش پرستاری بودند (۲۶).

۳) تقویت مهارت‌های عملی مربیان و دانشجویان از طریق شبیه‌سازی و کار میدانی

تعداد زیادی از مطالعات تحقیقاتی بر استفاده روزافزون از شبیه‌سازی بالینی در این ظرفیت تأکید کرده‌اند. با غوطه‌ور کردن پرستاران و دانشجویان پرستاری در یک محیط مجازی، شبیه‌سازی بالینی یک محیط امن را فراهم می‌کند که در آن افراد می‌توانند مهارت‌ها و شایستگی‌های خود را تا رسیدن به مهارت ارتقا دهند. علاوه بر این، درگیر شدن در سناریوهای شبیه‌سازی شده، درک عمیق‌تری از تفکر انتقادی و خود بازتابی را تقویت می‌کند، و به عنوان کاتالیزور برای تجارب یادگیری پیشرفته عمل می‌کند (۲۴، ۲۵).

استفاده ناکافی از آزمایشگاه شبیه‌سازی، نظارت بالینی ناکافی، کمبود منابع، ماهیت فرآیند ارزیابی، میزان علاقه به موضوع تدریس شده، ناتوانی در استخراج تجربیات بالینی در طول تدریس تئوری، ازدحام جمعیت پرستاران دانشجویان در حوزه بالینی، نگرش منفی کارکنان بخش و تفاوت بین مهارت‌های شبیه‌سازی شده و روش‌های بالینی واقعی در بخش، بر ادغام نظریه و عمل تأثیر می‌گذارد (۲۶).

۴) مشارکت فعال دانشجویان در توسعه راهبردهای آموزشی

قبل از کمک به حل این چالش، ضرورت دارد که مفهوم شکاف بین تئوری و عمل در پرستاری به طور واضح بیان شود. فاصله دانش نظری با مراقبت بالینی می‌تواند به

با عمل را پیدا کنند ناتوانی تئوری در عمل را عامل این قضیه می‌دانند و بر این باور هستند که چه تئوری از دل تجربیات خارج شود و چه قبل از تجربه وجود داشته باشد، ما به آن نیاز داریم. فاصله بین تئوری و عمل باید وجود داشته باشد زیرا اگر این فاصله وجود نداشته باشد، دیگر نمی‌توان آن را تئوری نامید و در واقع عمل است. حذف این فاصله مطلوب ما نبوده و حتی گاهی حفظ آن برای ما مطلوب است. طبق مطالعه‌ی او، انتزاعی بودن بیش از حد تئوری نیز عامل عدم ارتباط تئوری و عمل بیان شده است (۳۰).

نتیجه گیری

از مجموع این مطالعات می‌توان به این نتیجه رسید که مفهوم شکاف تئوری و عمل، در منطبق نبودن موارد آموخته شده در دانشگاه با کارهایی که یک پرستار در بالین انجام می‌دهد می‌باشد. بنابراین راهکارها جهت کاهش این فاصله در چهار بعد آموزش دانشجویان، توانمند کردن مربیان بالین، ارتباط بیمارستان و دانشگاه و تغییر برخی ساختارها جای می‌گیرند. وجود تئوری همچون فانوسی برای پیشبرد کشتی عمل است اما انتزاعی بودن بیش از حد تئوری خود مانعی در این مسیر به حساب می‌آید.

References

1. Saifan A, Devadas B, Daradkeh F, Abdel-Fattah H, Aljabery M, Michael LM. Solutions to bridge the theory-practice gap in nursing education in the UAE: a qualitative study. BMC Med Educ. 2021;21(1):490. <https://doi.org/10.1186/s12909-021-02919-x>
2. Cheraghi, Mohammad Ali et al. "Ambiguity in knowledge transfer: The role of theory-practice gap." Iranian journal of nursing and midwifery research vol. 15,4 (2010): 155-66.
3. Vosoughi MN, Zamanzadeh V, Valizadeh L, Ghahramanian A, Lotfi M, Bagheriyeh F, et al. An introduction to the TPSN model: a comprehensive approach to reducing the theory-practice gap in nursing. BMC nursing. 2022;21(1):261. <https://doi.org/10.1186/s12912-022-01030-w>
4. Singh K, Alomari AMA, Sayed HMA, Mannethodi K, Kunjavara J, Joy GV, et al., editors. Barriers and Solutions to the Gap between

عنوان ناهمخوانی بین آنچه دانشجویان پرستاری در کلاس آموخته‌اند با آنچه که در محیط بالین تجربه می‌کنند تعریف شود (۲۷). بر اساس مطالعات، این موضوع چالش بزرگی برای دانشجویان، پرستاران و اساتید پرستاری تلقی می‌شود. کالپانا سینگ و همکاران در مطالعه‌ی خود در سال ۲۰۲۴ مشارکت دانشجویان در تدوین استراتژی‌های نوآورانه جهت حل این مسئله را بسیار ضروری می‌دانند (۲۸). در مطالعه سایفان و همکاران در سال ۲۰۲۱ در امارات، دو موضوع اصلی مورد بحث قرار گرفته بود: «ایجاد فرهنگ بالینی» و «اصلاح محتوای برنامه درسی». در این مطالعه، دانشجویان پیشنهاد کردند که مربیان بالینی صدای بلند و استرس خود را کاهش دهند. آنها همچنین ایجاد هماهنگی بین آنچه در کلاس‌ها و آزمایشگاه‌ها تدریس می‌شود و آنچه در آموزش بالینی ارائه می‌شود را پیشنهاد کردند. علاوه بر این، برخی از دانشجویان انتظار داشتند که اگر آموزش بالینی خود را در مؤسسات بهداشتی متعلق به کالج خود دریافت کنند، از مزایای بیشتری برخوردار شوند. پیشنهاد جالب دیگر شامل داشتن همان کارکنان کالج برای آموزش تئوری و بالینی است (۱). در میان مطالعات بررسی شده، مطالعه‌ی حسینی و همکاران از معدود مطالعاتی بود که فاصله تئوری و عمل را ضروری می‌داند و بیان می‌کند افرادی که نمی‌توانند ارتباط تئوری

- Theory and Practice in Nursing Services: A Systematic Review of Qualitative Evidence. Nursing Forum; 2024: Wiley Online Library. <https://doi.org/10.1155/2024/7522900>
5. Vosoughi MN, Zamanzadeh V, Valizadeh L, Ghahramanian A, Lotfi M, Bagheriyeh F, et al. An introduction to the TPSN model: a comprehensive approach to reducing the theory-practice gap in nursing. BMC nursing. 2022;21(1):261. <https://doi.org/10.1186/s12912-022-01030-w>
 6. Greenway K, Butt G, Walthall H. What is a theory practice gap? An exploration of the concept. Nurse Educ Pract 2019;1:1 6. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.10.005>
 7. Monaghan T. A critical analysis of the literature and theoretical perspectives on the theory practice gap amongst newly qualified nurses within the United Kingdom. Nurse Educ Today 2015;35:e1 7. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2015.03.006>
 8. Falk K, Falk H, Ung EJ. When practice

- precedes theory-A mixed methods evaluation of students' learning experiences in an undergraduate study program in nursing. *Nurse Educ Pract* 2016;16:14 9. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2015.05.010>
9. Allen Hanberg MS. Bridging the theory practice gap with evidence based practice. *J Contin Educ Nurs* 2006;37:248. <https://doi.org/10.3928/00220124-20061101-07>
10. Agbedia C, Okoronkwo I, Onokayeigho E, Agbo MA. Nurses' perspective of the research practice gap in nursing. *Open J Nurs* 2014;4:95. <https://doi.org/10.4236/ojn.2014.42013>
11. Safazadeh, S., Irajpour, A., Alimohammadi, N., & Haghani, F. (2018). Exploring the reasons for theory-practice gap in emergency nursing education: A qualitative research. *Journal of education and health promotion*, 7. https://doi.org/10.4103/jehp.jehp_25_18
12. Heydari, A., Soudmand, P., Hajiabadi, F., Armat, M., & Rad, M. (2014). The causes and solutions of the theory and practice gap from nursing education view point: A review article. *Journal of Medical Education Development*, 7(14), 72-85.
13. Günay U, Kılınç G. The transfer of theoretical knowledge to clinical practice by nursing students and the difficulties they experience: a qualitative study. *Nurse Educ Today*. 2018;65:81-6. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2018.02.031>
14. Huston C, Phillips B, Jeffries P, Todero C, Rich J, Knecht P, et al., editors. The academic-practice gap: Strategies for an enduring problem. *Nursing forum*; 2018: Wiley Online Library. <https://doi.org/10.1111/nuf.12216>
15. McSharry E, Lathlean J. Clinical teaching and learning within a preceptorship model in an acute care hospital in Ireland; a qualitative study. *Nurse Educ Today*. 2017;51:73-80. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2017.01.007>
16. Shoghi M, Sajadi M, Oskuie F, Dehnad A, Borimnejad L. Strategies for bridging the theory-practice gap from the perspective of nursing experts. *Heliyon*. 2019;5(9):e02503. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2019.e02503>
17. Needham J, McMurray A, Shaban RZ. Best practice in clinical facilitation of undergraduate nursing students. *Nurse Educ Pract*. 2016;20:131-8. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2016.08.003>
18. Monaghan T. A critical analysis of the literature and theoretical perspectives on theory-practice gap amongst newly qualified nurses within the United Kingdom. *Nurse Educ Today*. 2015;35(8):e1-7. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2015.03.006>
19. Eggertson L. The gap between clinical practice and education. *Can Nurse*. 2013;109(7):22-6.
20. Akram, A. S., et al. (2018). "The role of clinical instructor in bridging the gap between theory and practice in nursing education." *International Journal of Caring Sciences* 11(2): 876-882 <https://doi.org/10.19080/JOJNHC.2018.07.555707>
21. Beal, J. A. (2012). "Academic-service partnerships in nursing: An integrative review." *Nursing Research and Practice* 2012(1): 501564. <https://doi.org/10.1155/2012/501564>
22. Cheraghi, Mohammad Ali et al. "Creativity in Nursing Care: A Concept Analysis." *Florence Nightingale journal of nursing* vol. 29,3 (2021): 389-396. <https://doi.org/10.5152/FNJN.2021.21027>
23. Birks, M., et al. (2017). "The impact of clinical placement model on learning in nursing: A descriptive exploratory study." *Australian Journal of Advanced Nursing*, The 34(3): 16-23. <https://doi.org/10.37464/2017.343.1521>
24. Greenway, K., et al. (2019). "What is a theory-practice gap? An exploration of the concept." *Nurse education in practice* 34: 1-6. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2018.10.005>
25. Raines, D. A. (2018). "Using a KWL chart to bridge the theory-practice gap." *Nursing Education Perspectives* 39(3): 182-183. <https://doi.org/10.1097/01.NEP.0000000000000256>
26. Adha, Y. S. and C. Thomas (2023). "Strategies for Bridging the Theory-Practice Gap in Nursing Education from the Perspective of Nursing Teachers, Clinical Nurses, and Nursing Students: A Qualitative Study." *Indian Journal of Continuing Nursing Education* 24(1): 55-62. https://doi.org/10.4103/ijcn.ijcn_32_22
27. Corlett J. The perceptions of nurse teachers, student nurses and preceptors of the theory-practice gap in nurse education. *Nurse education today* 2000; 20(6): 499-505. <https://doi.org/10.1054/nedt.1999.0414>
28. Saifan A, Devadas B, Daradkeh F, Abel Fattah H, Aljabery M, Michael L. Solutions to bridge the theory-practice gap in nursing education in the UAE: a qualitative study. *BMC Medical Education*. 2021;21.

- <https://doi.org/10.1186/s12909-021-02919-x>
29. M.A. cheraghi PD. Theorize on Theoretical Knowledge Transfer into Practice in Nursing: A Grounded Theory Approach. Sci J Hamadan Nurs Midwifery Fac. 2009;17(12):24-34.
30. Mannino, J. E. and E. Cotter (2016). "Educating nursing students for practice in the 21st century." International Archives of Nursing and Health Care 2(1). <https://doi.org/10.23937/2469-5823/1510026>
31. Kellehear KJ. The theory-practice gap: well and truly alive in mental health nursing. Nursing & Health Sciences. 2014;16 <https://doi.org/10.1111/nhs.12156>